

PLATO

Tisková zpráva

17. února 2025, Ostrava

Nové výstavy PLATO představí tvorbu Martina Zetové, předních grafických designérů i svých návštěvníků

Ostravská městská galerie PLATO zve na samostatnou výstavu Martina Zetové a instalaci grafických designérů Petra Bosáka, Roberta Jansy a Adama Macháčka. Zároveň galerie vystaví díla svých návštěvníků, především společných prací rodin s dětmi, jejichž vznik byl inspirován loňskou výstavou v multifunkčním sále pro setkávání a práci na zahradě. Budova PLATO ožije i v noci díky nasvícené fotografické vitráži Zetové. Vernisáž se koná 19. února v 18 hodin. Výstavy trvají do 27. dubna.

Nesouhlas Martina Zetové

Umělec, performer a sochař Martin Zetová (*1959, přechýlení příjmení je záměr autora) je známý svými konceptuálními a společensky angažovanými díly, která nepostrádají humor. Jeho nová výstava v ostravské městské galerii nazvaná *Nesouhlas* zkoumá jemné projevy nesouhlasu patrného na lidských tělech vystavených běžným situacím ve veřejném prostoru.

„Jezdím veřejnou dopravou. Když si nečtu, dívám se kolem sebe. Zajímají mě pozice, pohyby a gesta lidí, porovnávám je se svými, přemýšlím o nich. Když jsem byl v roce 2017 na rezidenci v INI Project v Orcu, všiml jsem si, že mnoho lidí čekajících na dopravní prostředky na zastávkách a nástupištích stojí se zkříženými nohama. Pak jsem si uvědomil, že i já. Ale proč? V roce 2017 byl přeci svět ve srovnání s dneškem docela optimistické místo,“ vysvětluje volbu tématu umělec. Nesouhlasná gesta autor konzultoval s odborníky i náhodnými jedinci, žádal o zaujetí nesouhlasných poloh řadu lidí a procvičoval polohy s vybraným kolektivem.

Gesto zkřížených nohou neznámých aktérů v ulicích města v podobě fotografických vitráží zabírá prostor oken celého výstavního sálu galerie PLATO. Dílo funguje i za tmy,

PLATO

během noci, kdy galerie nechává výjimečně v sálu rozsvíceno. Autor tak zapojuje do výstavního zážitku kolemjdoucí i cestující autem a vlakem.

Vedle fotografií čekají na návštěvníky sochy a instalace, jejichž prostřednictvím sledujeme procesy proměny a rozkladu hmoty a jsme autorem vybízení, abychom opustili roli pasivního pozorovatele. Například na policích, které procházejí dvěma sály a asociují lešení, jsou umístěny malé sochy a vedle nich místní odrůdy jablek, které člověk může sníst, pokud zanechá na místě ohryzky. Vystaveno je také několik tun vypálených fragmentů stolu, původně vytvořeného pro vzdělávací zázemí PLATO Bauhausu (2019), předchozího sídla galerie, kde dílo fungovalo jako celek.

„Umělcův přístup k dekodování znaků a jejich následnému zasazení do nových souvislostí nás fascinuje, inspiruje k přemýšlení o roli těla, komunikačních strategií a autenticity ve vztahu k veřejnému prostoru a kontrolním mechanismům,“ vysvětluje výběr autora kurátorská dvojice Daniela a Linda Dostálkové, která má, s jednou výjimkou, letos na starosti celou výstavní dramaturgii PLATO.

Jak vystavit utopické myšlení

Nehledáme kompas, který ukazuje na statický severní pól, ale k tomu, po čem nejvíc toužíme. Nebo nikam, pokud to nevíme. Tak zní název výstavy trojice grafických designérů Petra Bosáka, Roberta Jansy a Adama Macháčka, kteří zkoumají a dokumentují proces a pozadí vzniku jedné knihy. Konkrétně knihy připravované v nakladatelství Utopia libri, na jehož aktivitách se významně podílejí. *„Zabýváme se v ní současným utopickým myšlením v kontextu historie, politických manifestů, genderu, ekologie i umění a akademickou analýzou z antiautoritářské perspektivy. Jedním z východisek připravované knihy je potřeba utopické vize, plánování bez plánu nebo otevřeného konce bez tlaku na úspěch,“* uvádějí autoři.

Designéři a jejich grafické studio 20YY Designers dlouhodobě spolupracují s výstavními institucemi a výraznými osobnostmi (Akademie výtvarných umění, Karel Císař nebo Kateřina Šedá) a jejich práce podle kurátorek významně přispívá k formování vizuální komunikace v českém prostředí a rámování uměleckých děl i galerií v širším kulturním kontextu. *„Vztah mezi grafickým designem a uměním vytváří prostor pro reflexi toho, jak grafická forma*

PLATO

ovlivňuje interpretaci umění,“ objasňují kurátorky svůj záměr oslovit k samostatné výstavě tvůrce z oblasti grafiky.

Obě výstavy Daniela a Linda Dostálkovy připravují jako jeden celek. Nevznikaly totiž odděleně jedna od druhé, umělci spolu od začátku intenzivně komunikovali a pak se postupně ponořili do svých samostatných projektů.

Hledá se autor/autorka

Třetí zahajovanou výstavou jsou *Klíčky a láska*, představující první část osmiměsíčního projektu *Klíčky* věnovaného tvorbě návštěvníků PLATO. Uskuteční se v interaktivním sále Klíčová dírka, který propojuje vnitřní svět galerie s její zahradou. Kurátorka Edith Jeřábková pro výstavu vybírala díla z prací návštěvníků a návštěvnic, která v předcházejícím roce zanechali na nástěnce v Klíčové dírce. *„Výstava chce dát hlas návštěvníkům a návštěvnicím. Většinou totiž zůstávají v anonymitě, a přestože s nimi jako galerie chceme komunikovat, tato komunikace je paradoxně jen málokdy oboustranná nebo osobní. Jako galerie si vytváříme svůj vlastní obraz o tom, kdo návštěvnictvo je, a ani ono se mezi sebou nevidí. Tady tento vztah chceme postupně měnit,“* vysvětluje Edith Jeřábková.

A dodává: *„Zjišťuji, že to je jedna z nejzáhadnějších výstav v mé praxi. Obrazy se hemží symboly a vyznáními, které jsou rozmanité i opakující se a ukazují, že názor na tento svět by měli mít možnost sdílet už batolata. Stěny galerie zaplněné srdíčky to potvrzují a je zajímavé, že obrázky srdce stále dokola svádějí k užívání další a další generace a jako symbol se nikdy neztrácejí.“*

PLATO vyzývá autory a autorky, aby v průběhu výstavy přišli svá vystavená díla opatřit popiskou, stačí jen jméno a název. Poslouží to galerii jako vzkaz, že o sobě navzájem vědí. Na projekt *Klíčky a láska* naváže na konci května jeho druhá část *Klíčky, já a svět*, která představí další soubor prací návštěvníků. Na dosud neznáme autory a autorky čeká od 29. května i chystaný katalog. A návštěvníci a návštěvnice, kteří s PLATO rozvíjejí okolní zahradu, se mohou od jarní sezóny opět těšit na společné sázení rostlin. V Klíčové dírce najdou vše potřebné jako sazenice nebo rýč.

PLATO

Martin Zetová:

Nesouhlas

20/2–27/4/2025

Vernisáž 19/2 v 18 h

Kurátorky: Daniela a Linda Dostálkovy

Anotace, medailonky, kurátorský text:

▷ ▷ ▷ <https://plato-ostrava.cz/cs/Vystavy/2025/Martin-Zetova-Nesouhlas>

Petr Bosák, Robert Jansa, Adam Macháček:

Nehledáme kompas, který ukazuje na statický severní pól, ale k tomu, po čem nejvíc toužíme. Nebo nikam, pokud to nevíme

20/2–27/4/2025

Vernisáž 19/2 v 18 h

Kurátorky: Daniela a Linda Dostálkovy

Anotace, medailonky, kurátorský text:

▷ ▷ ▷ <https://plato-ostrava.cz/cs/Vystavy/2025/Petr-Bosak-Robert-Jansa-Adam-Machacek>

Klíčky a láska

Vystavují návštěvníci a návštěvnice sálu Klíčová dírka

20/2–27/4/2025

Vernisáž 19/2 v 18 h

Kurátorka: Edith Jeřábková

Anotace, medailonky, kurátorský text:

▷ ▷ ▷ <https://plato-ostrava.cz/cs/Vystavy/2025/Klicky>

PLATO, Porážková 26, Ostrava

Otevírací doba: denně od 10 do 18, ve středu do 20 hodin, v pondělí zavřeno

Vstupné: Fandíš – 1 Kč; Podporuješ – 30 Kč; Srdíčko – 100 Kč

plato-ostrava.cz

PLATO

PLATO je dynamická a otevřená instituce založená městem Ostrava. Aktuální podoby současného (vizuálního) umění zprostředkovává od roku 2016. Od září 2022 sídlí v budově bývalých historických jatek, jejichž konverze se umístila v pěti finalistů evropské architektonické ceny Miese van der Rohe 2024.

Kontakt pro média:

Dita Eibenová

dita.eibenova@plato-ostrava.cz

(+420) 739 678 915